

Digi- ja väestötietoviraston (DVV) lausunto, HE 69/2025 vp

johtava asiantuntija Suvi Malinen 18.9.2025

DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO

Ehdotetuista säännöksistä

Yleistä

- DVV pitää hallituksen esittämiä säännösmuutoksia lähtökohtaisesti oikeansuuntaisina ja kannatettavina.
- DVV kiinnittää huomiota erityisesti elinkeinon harjoittamista koskevaan lupasääntelyyn.

Laki edunvalvontavaltuutuksesta (EVVL)

- Valtuutetun esteellisyys → DVV:n näkemyksen mukaan voisi keventää enemmänkin.
- Tavanomaiset lahjat, kiinteistötoimet ja EVVL:n soveltaminen valtuutetun tehtäviin määrättyyn edunvalvojaan → DVV pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Laki holhoustoimesta (HoTL)

- Alaikäisen edunvalvonta, edunvalvojan esteellisyys, lupasääntely, päämiehen omaisuuden hoitaminen sekä alaikäisen edunvalvonnan rekisteröinti ja rekisteristä poistaminen → DVV pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Elinkeinon harjoittamista koskeva lupasääntely

HE poikkeaa työryhmän mietinnöstä

- Työryhmä: elinkeinon harjoittaminen päämiehen puolesta ei olisi luvanvaraista.
- HE: Lupa tarvitaan, jos päämies on alaikäinen.

Esitetty säännös on tulkinnanvarainen

- Onko ennestään harjoitetun elinkeinon jatkaminen luvanvaraista?
- Tyypillinen tilanne: maatalousyrittäjä kuolee, ja hänen leskensä haluaisi jatkaa elinkeinon harjoittamista kuolinpesän ja siten myös pesässä osakkaana olevan alaikäisen lukuun → tarvitaanko DVV:n lupa?
- HE 146/1998 vp s. 45: tarvitaan vs. DVV:n tulkintakäytäntö: ei tarvita.

Ratkaisuvaihtoehtoja

- 34 §:n 1 momentin 5 kohta poistetaan työryhmän mietinnössä esitetyllä tavalla
- Kohtaa muutetaan (esim. ”ryhtyä harjoittamaan muuta kuin perintönä tai testamentilla saatua elinkeinoa päämiehensä lukuun, jos päämies on alaikäinen”).
- Asiaan saadaan lakivaliokunnan tulkinta, jonka mukaan lupavaatimus ei koske tällaisia tilanteita.

Lopuksi

Ehdotettujen säännösmuutosten vaikutukset

- Digi- ja väestötietovirasto pitää hallituksen esityksessä ehdotettuja säännösmuutoksia kannatettavina, mutta toteaa, että niiden vaikutukset jäävät hallituksen esityksessä kuvatulla tavalla suhteellisen vähäisiksi sekä Digi- ja väestötietoviraston että kansalaisten kannalta.

EVVL:n ja HolTL:n ajantasaistamistyötä on jatkettava

- Edunvalvojan tai edunvalvontavaltuutetun mahdollisuudet hoitaa päämiehen tai valtuuttajan henkilöä koskevia asioita sähköisesti
- Sähköinen edunvalvontavaltuutus

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi

